

Provtagning PCR av vuxna, barn och hälso- och sjukvårdspersonal med milda symtom på covid -19, version 8

Fastställd av ordförande för funktionsgrupp chefläkare (HS 2020–00257) 2021-03-05 giltig till det upphävs av innehållsansvarig. Utarbetad av Koncernstab beställning och produktionsstyrning av hälso- och sjukvård i samarbete med Regional särskild sjukvårdsledning (RSSL)

Denna rutin avser hur vårdcentraler ska provta vuxna, barn och hälso- och sjukvårdspersonal med milda symtom på covid -19

Förändringar sedan föregående version

- Under rubriken Ansvar har en justering i texten skett för att visa att inresande från utlandet enbart är ett exempel på misstänkta fall ”Även misstänkta fall exempelvis inresande från utlandet ska ges möjlighet till provtagning.”
- Under rubrik Praktisk handläggning vid provtagning stryks meningen ”Provtagning kan genomföras tidigast efter 24 timmar med symtom, då många symtom är ospecifika och övergående, man kan behöva avvakta för att se att det inte försvinner av sig själv” då vi nu vet att personer är som mest smittsamma vid insjuknande.

Syfte

Dokumentet syftar att tydliggöra riktlinjer kring provtagning på vårdcentral för SARS-CoV-2 av vuxna, barn och hälso- och sjukvårdspersonal som har milda symtom som skulle kunna vara förenligt med covid-19. Det syftar till att minska spridning i befolkningen och på ett frikostigt sätt erbjuda tester. Det kan även möjliggöra tidigare arbetsåtergång.

PCR är fortsatt högt prioriterat för vård och behandling under pandemin. PCR ska ej prioriteras ned till förmån för antikroppstestning.

Bakgrund

Covid-19 är en samhällsfarlig, allmänfarlig och smittspårningspliktig sjukdom. Person med symtom på covid-19 ska erbjudas kostnadsfri provtagning oavsett listning. Lättillgänglig provtagning bidrar till att smittkedjor snabbt kan brytas

För bakgrundsinformation hänvisas till Folkhälsomyndighetens och Smittskydd Västra Götalands hemsidor och de regionala styrdokument som reglerar provtagning, smittfrihet och handläggning vid covid-19.

Åtgärder vid misstanke om virusorsakad luftvägsinfektion

Personer ska stanna hemma vid infektionsinsjuknande med symtom som beskrivits för covid-19 enligt rekommendation från Folkhälsomyndigheten. Det gäller även vid mycket milda symtom. I smittskyddsbladet anges någon eller flera av följande symtom som vanliga vid covid-19; feber, torrhosta, trötthet, dyspné och muskelsmär, halsont, huvudvärk, magbesvär med diarréer samt bortfall av lukt- och smaksinne.

Provtagning på vuxna och hälso- och sjukvårdspersonal

Personer med dessa symtom av mild karaktär kan ha behov av provtagning, bland annat för möjlighet till tidigare återgång i arbete samt för att minska smittspridning.

Provtagning på barn

Barn från och med förskoleklass provtas på samma indikation som vuxna.

Små barn (innan förskoleklass) har ofta fler förkylningsepisoder än äldre barn och vuxna.

Provtagning vid varje förkylning kan vara obehagligt för små barn. De rekommenderas därför i första hand att stanna hemma vid symtom. Provtagning av dem sker på medicinsk indikation, efter bedömning, eller vid smittspårning.

Ansvar

Alla vårdcentraler ansvarar att tillhandahålla PCR provtagning för covid-19 till de personer i befolkningen, inkluderat personal i hälso- och sjukvård, som uppvisar/uppger milda symtom på pågående covid-19 infektion och som vill genomföra provtagning. Samt personer med eller utan symtom som delar hushåll med någon som är covid-19 positiv, eller ingår i smittspårning, utifrån riktlinjer från [Smittskydd Västra Götaland](#). Även misstänkta fall exempelvis inresande från utlandet ska ges möjlighet till provtagning. Personer ska tas emot oberoende var de är listade. Läkarbedömning behöver inte genomföras med anledning av provtagningen, förutom för barn under förskoleklass. Barn under förskoleklass som ingår i smittspårning behöver inte läkarbedömning. Om verksamheten själv inte har förutsättningar i egna lokaler får överenskommelse göras med närliggande enhet. Denna provtagning ska erbjudas efter lokala förutsättningar, senast nästkommande vardag. Anpassningar kan behöva ske av kapacitetsskäl och prioriteringar.

Verksamhetschef ansvarar för att struktur för provtagning finns. Den egna strukturen ska innehålla:

- en namngiven ordinerande läkare för provtagning
- av verksamhetschef särskilt anvisad lokal, se [Regional rutin vårdhygien covid-19](#)
- organisering så att personer som ska provtas kan tas emot på ett ordnat sätt utan trängsel och risk för smittspridning
- provtagande personal ska ha adekvat skyddsutrustning, se [Regional rutin vårdhygien covid-19](#).
- rutin för återkoppling av provsvar
- säkerställer att alla som testas positivt får tillgång till smittskyddsblad

Särskilda begränsningar

De patienter som är sjuka och behöver vård, där provtagning ingår i deras hälso- och sjukvård, ska inte provtas enligt denna rutin. Där ingår eventuell provtagning i bedömning av sjukdomstillståndet. Även för patienter ska frikostighet för provtagning PCR Covid-19 gälla.

Ansvar vid positivt provsvar för de personalgrupper som provtas via självprovtagning

De personalgrupper som ingår i rutin för självprovtagning för att möjliggöra återgång i arbete (personal i kommunal hälso- och sjukvård, personal inom folktandvården, personal i samhällsviktiga yrken som ex polis, räddningstjänst) ska inte provtas av vårdcentraler.

Däremot har vårdcentralen som den provtagne i denna kategori valt vid provtagningstillfället, ett ansvar att vid ett positivt test hantera det enligt rubrik ”Hantering av prover och provsvar” nedan. Resultaten av självprovtagning kommer automatiskt levereras till den vårdcentral som den självprovtagna valt.

När vårdcentralen får kännedom om ett positivt testresultat som de har ansvar för, men inte genomfört provtagning för, så ska de registrera KVÅkod UX 750 på notat för att erhålla ersättning 400 kronor för arbetet.

Praktisk handläggning för provtagning

Vid testning på vårdcentral i Västra Götalandsregionen görs en medicinsk bedömning genom att provtagningspersonal frågar om symtomen.

Förnyad provtagning vid nytt infektionsinsjuknande inom 6 månader efter ett tidigare positivt prov (PCR eller antikroppar) är i normalfallet inte indicerat.

Patientinformation

Vid provtagningstillfället ges information om egenvård och när förnyad kontakt med sjukvården behövs. I väntan på svar ska den provtagne vara hemma och inte sprida eventuell smitta vidare. Vid provtagningen får personen ett smittskyddsblad samt ett informationsblad om smittspårning att använda om provet blir positivt. Det åligger provtagande enhet att säkerställa att personen förstår den skriftliga informationen.

Dessa dokument finns samlade under ”information att dela ut till personer som provtagits via primärvård” som finns på [Smittskydd Västra Götalands hemsida](#).

Enligt smittskyddslagen är provtagningen avgiftsfri för personen.

Analys

Kostnad för analys sker med regiongemensamma medel. Vårdcentralen registrerar provtagningen på notat med KVÅ-kod UX750 och erhåller ersättning 400 kronor per genomfört registrerat prov. Denna ersättning ska täcka kostnad för material och arbetsinsats för vårdcentralen.

Prover kan sändas till Unilabs, med ordinarie remiss-, transport och svarsvägar, alternativt via direkttest.se och då används ”Provtagning covid-19 PCR med egentest via Direkttest.se” som finns att hitta på <https://www.vgregion.se/vardgivare-covid-19>. För de enheter som vanligtvis använder SU Klinisk Mikrobiologi för dessa analyser skickas prover i första hand enligt senaste version av ”Provtagning PCR Eurofins med egentest via Direkttest.se” som finns på <https://www.vgregion.se/vardgivare-covid-19>.

Alla beställningar ska vara elektroniska och vid provtagning av personal inom hälso- och sjukvård kan de märkas tydligt med ”Personal”.

Hantering av prover och provsvar

Provtagande enhet hanterar såväl negativa som positiva provsvar:

- vid negativt svar informeras den provtagne
 - om behov av sjukvård uppstår vänder sig den provtagne till ordinarie vårdkontakt/vårdcentral där personen är listad, då ska provsvaret journalföras
- vid positivt svar ska den provtagne informeras och
 - få smittskyddsblad och information om förhållningsregler och smittsamhet. Det säkerställs av läkare ansvarig för smittskyddsinformation på vårdcentralen
 - smittspåras. Behandlande läkare ansvarar för att detta görs. Information om smittspårning finns på [Smittskydds Västra Götalandsregionens hemsida](#)
 - klinisk smittskyddsanmälan ska göras
 - om behov av sjukvård uppstår vänder sig den provtagne till ordinarie vårdkontakt/vårdcentral där personen är listad, då ska provsvaret journalföras

Uppföljning och utvärdering

Rutinen revideras kontinuerligt för att följa senast kända fakta i frågan.

Länkar

- [Folkhälsomyndigheten](#)
- [Smittskydd Västra Götalandsregionen](#)
- [Smittskyddsblad](#)

Innehållsansvarig

Jan Kilhamn, FoU-chef hälso- och sjukvård, Koncernkontoret.